

LIFE
CLIMATE
PATH
2050

Pripravljalna delavnica za
Podnebno ogledalo 2019

Promet

Marko Đorić, mag. Andreja Urbančič, Matjaž Česen, Dr. Marko Matkovič,
Tadeja Janša, IJS CEU

ARSO, 25.4.2019

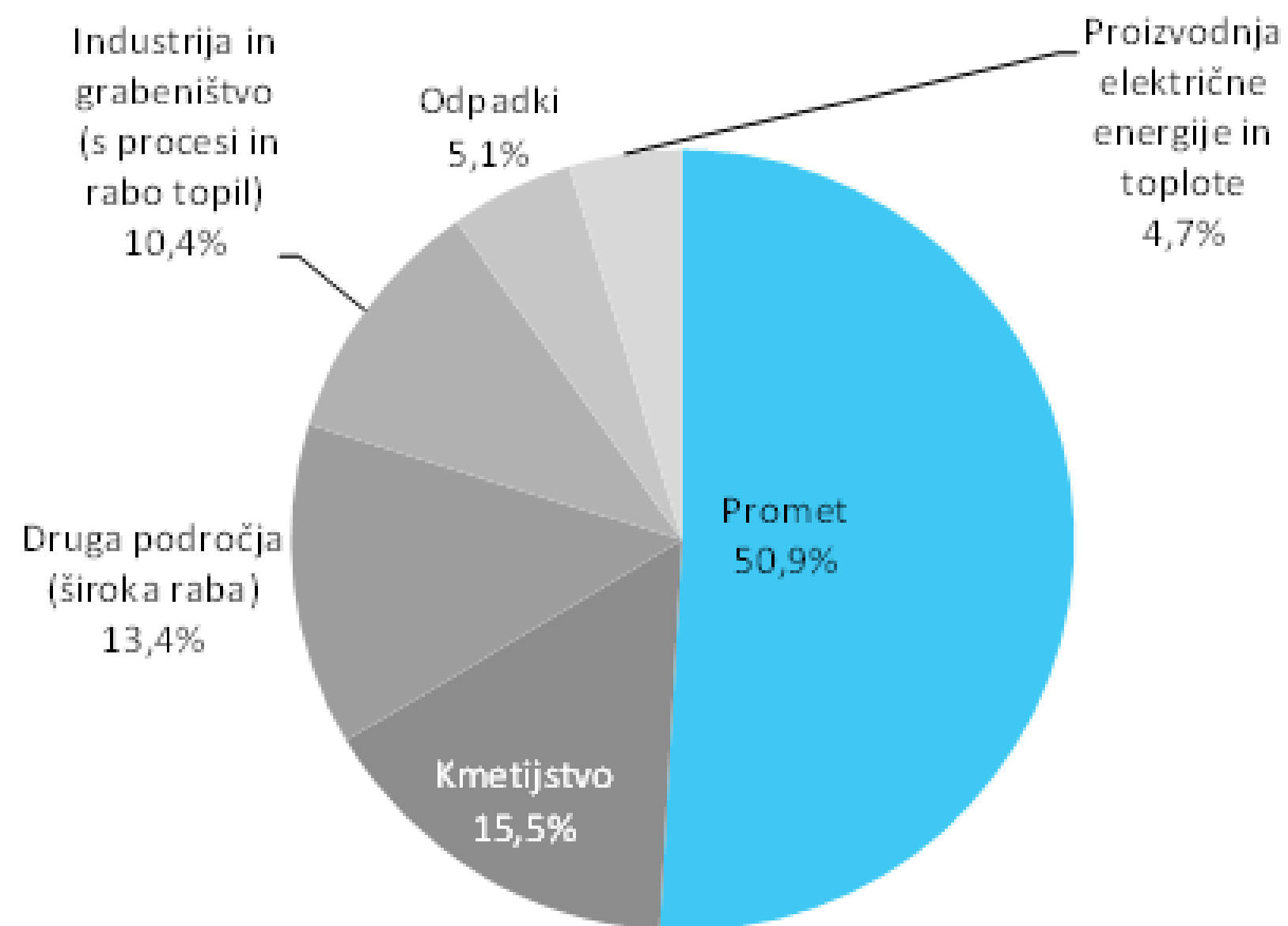
Projekt LIFE ClimatePath2050 (LIFE16 GIC/SI/000043)
je financiran iz finančnega mehanizma LIFE, ki ga
upravlja Evropska komisija, in iz Sklada za podnebne
spremembe Ministrstva za okolje in prostor RS.

Sektorski cilji

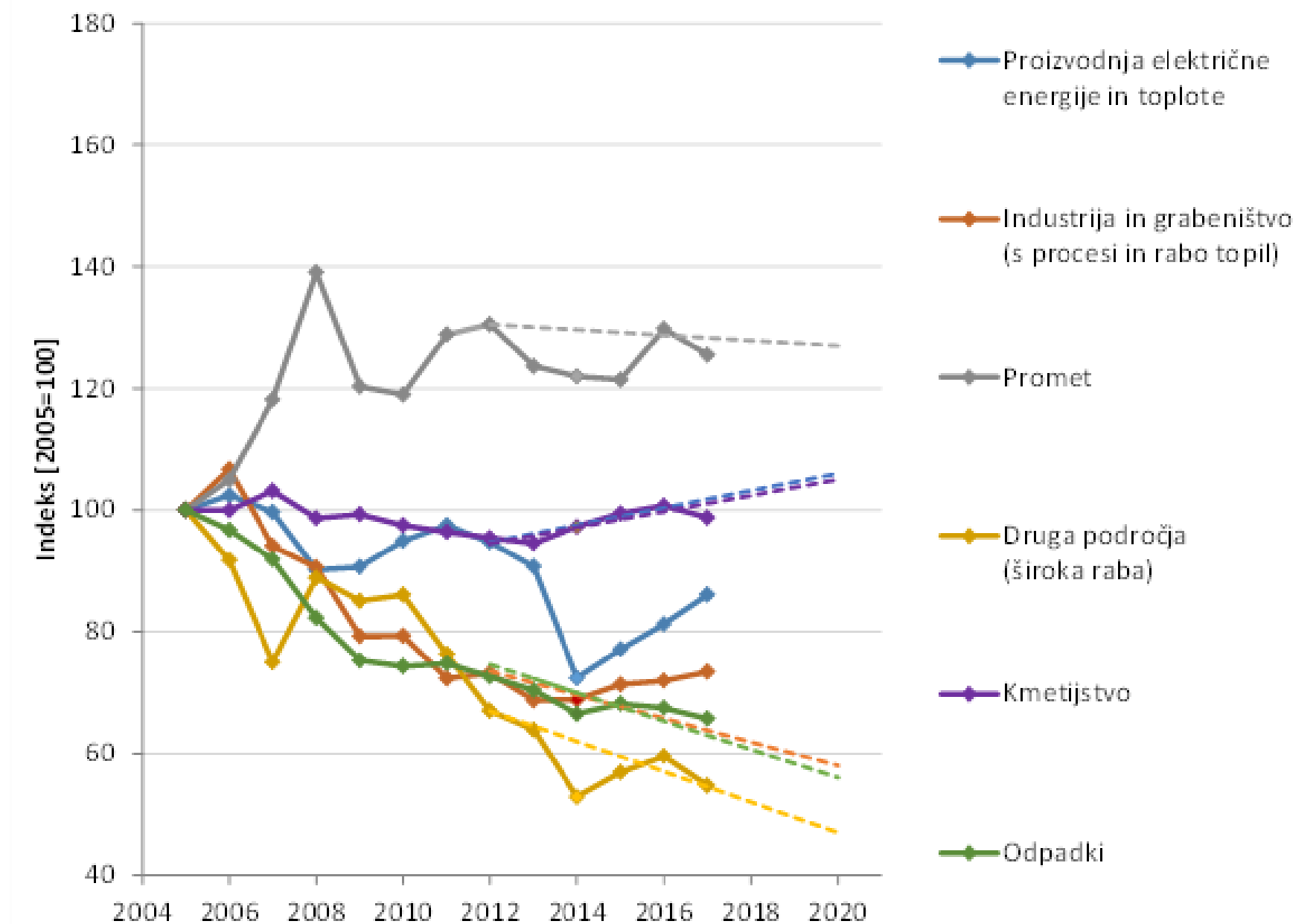
STANJE 2017:

Promet ima največji, 50,9 % delež v skupnih emisijah neETS.

Pripravi IDS-CEU

Promet je edini sektor, v katerem so se emisije v obdobju 2005–2017 povečale, in sicer za 25,4 %.

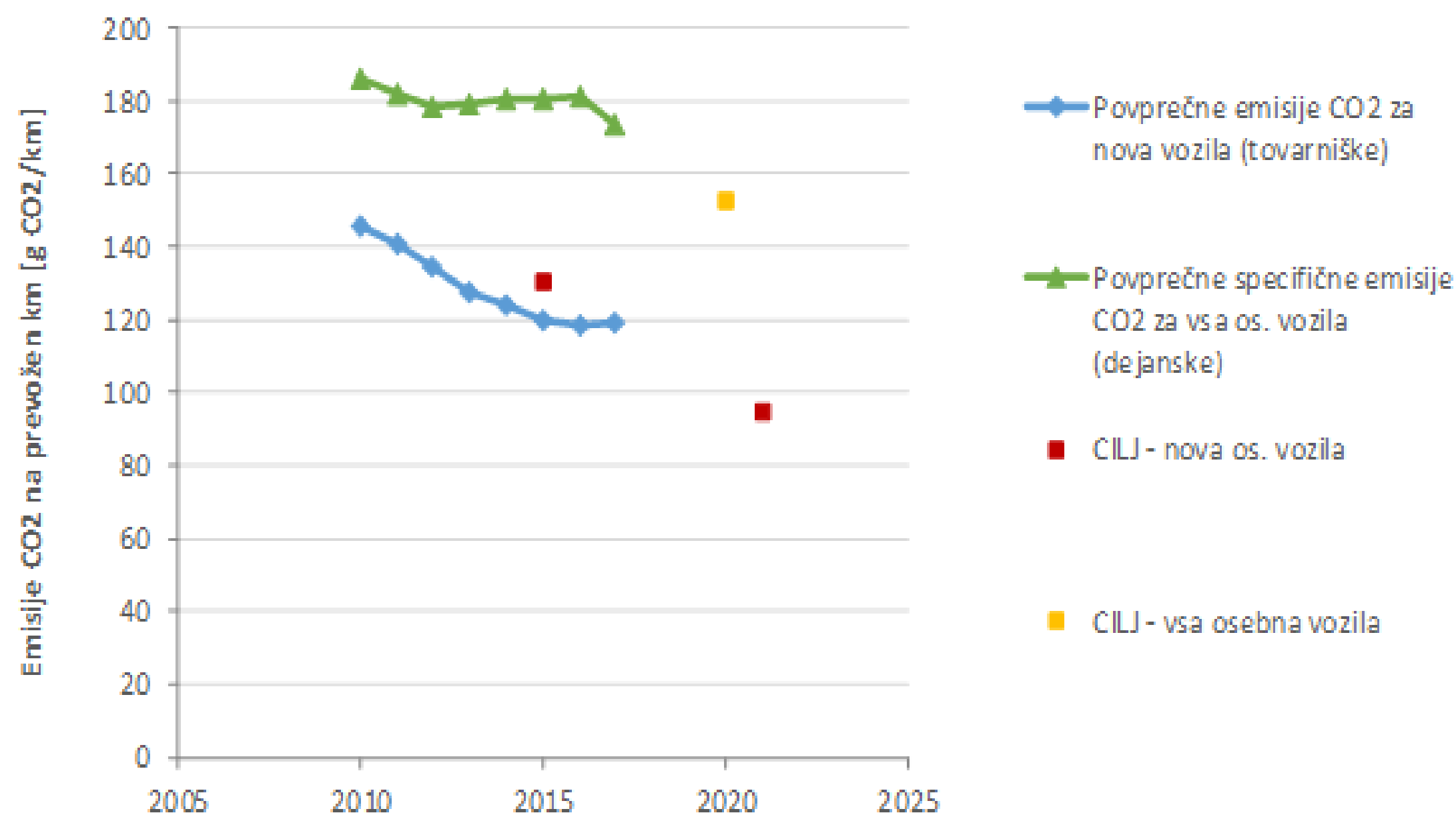
Pripravi IDS-CEU

Cilj je zadržati emisije tako, da povečanje glede na leto 2005 ne bo preseglo 27 %.

Prve ocene za leto 2018 kažejo na povečanje emisij neETS v prometu za približno 1 %.

Kazalec 1

Emisije CO2 iz novih in vseh osebnih vozil

Vzroki za povečanje specifičnih emisij CO2 iz novih vozil med letoma 2016 in 2017:

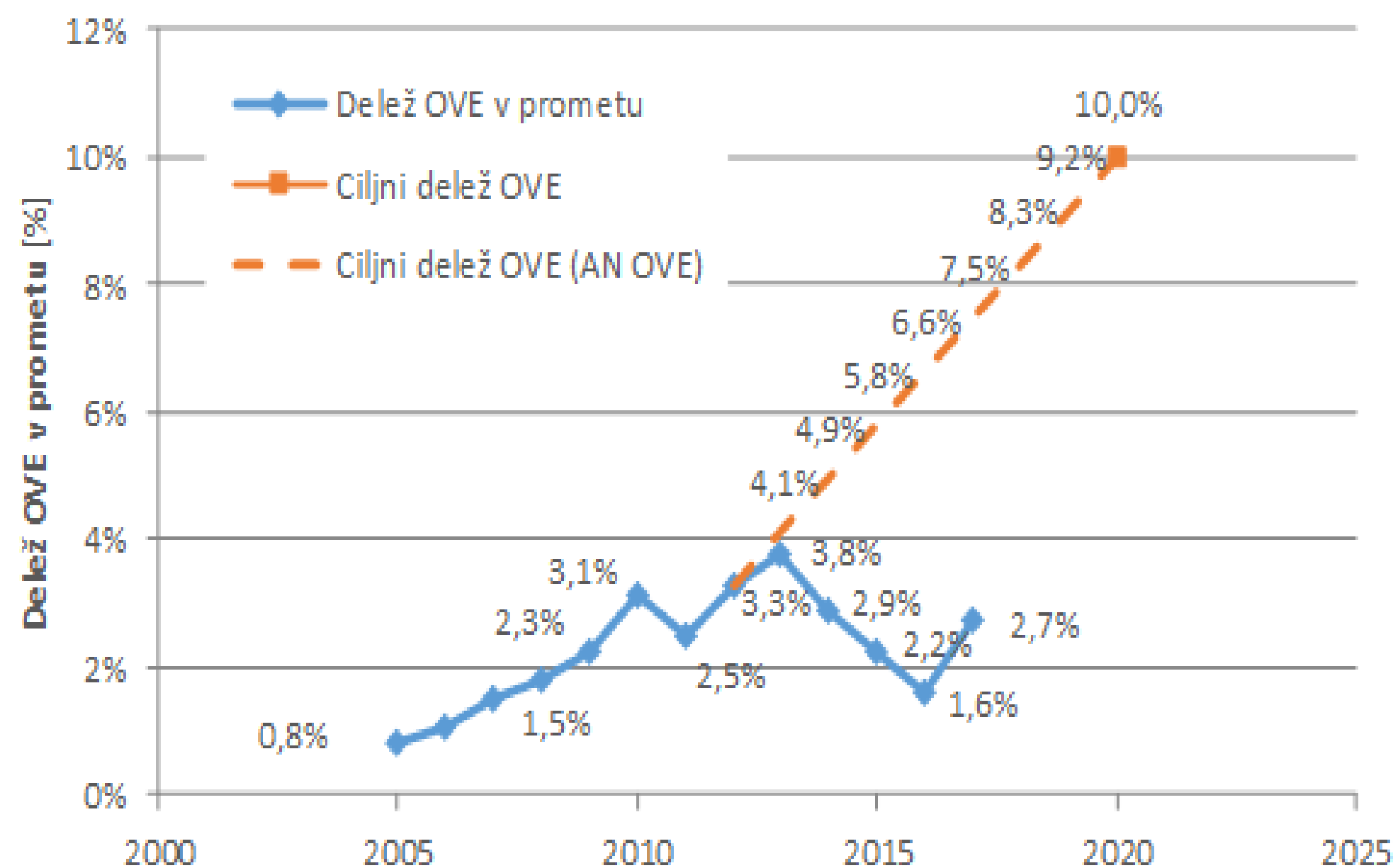
- zmanjšanje deleža dizelskih vozil na račun povečanja bencinskih, ki imajo za 1,6 % višje povprečne specifične emisije
- povečanje povprečnih specifičnih emisij dizelskih vozil za 1,3 %, predvsem zaradi povečanja deleža SUV vozil

Trend se nadaljuje, še bolj izrazito, tudi v letu 2018.

Specifične emisije vseh osebnih vozil so se v letu 2017 znižale in so znašale 173,9 gCO2/km, kar je 4 % manj kot v letu 2016.

Kazalec 2

Delež OVE v energiji goriv za pogon vozil

V projekcijah emisij toplogrednih plinov do leta 2020 je bilo predpostavljeno, da bo Slovenija leta 2020 dosegla 10 % delež OVE v prometu.

V letu 2017 je zaostajanje za indikativnim ciljem 4,8 odstotnih točk.

Glavni dosežki, vrzeli in načrti

- Za področje trajnostne mobilnosti je bilo v letu 2018 namenjenih še dodatnih 123 milijonov evrov iz dogovora za razvoj regij
- Prijavljenih 16 projektov CTN iz ESRR (vrednost 34 milijonov evrov; predvideno sofinanciranje 21 milj.), 11 projektov usmerjenih v kolesarske infrastrukture
- Prijavljenih 17 projektov CTN iz KS (skupna vrednost 13,8 milijonov evrov; predvideno sofinanciranje 7,8 milijona evrov)
- Javni razpis za sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti (razpisi v letih 2017, 2018); preko 20 milijonov evrov; upravičene občine s CPS, upravičene investicije v infrastrukturo za pešce, kolesarje, avtobusna postajališča
- Začetek s pripravljanjem mobilnostnih načrtov za ustanove (podpisana pogodba januar 2018); izdane nacionalne smernice za pripravo mobilnostnih načrtov za ustanove, pripravljani pilotni projekti

- Z zbiranjem podatkov o stanju prevoženih kilometrov na tehničnih pregledih se je dostopnost podatkov o prevoženih kilometrih močno izboljšala, potrebno je še **vzpostaviti sistem**, ki bo omogočal **redno upoštevanje najnovjših podatkov v modelu COPERT**, ki se uporablja za izračun emisij TGP in onesnaževal zraka iz cestnega prometa.
- V statistiki se trenutno še ne zbira podatkov o **porabi električne energije v cestnem prometu**. Poleg tega je zaenkrat še pomanjkljiva statistika tudi pri **rabi biogoriv**.

SPODBUDE ZA IZBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI VOZIL, VOŽNJE IN ZASEDENOSTI VOZIL TER RABE GORIV Z NIZKIMI EMISIJAMI CO₂

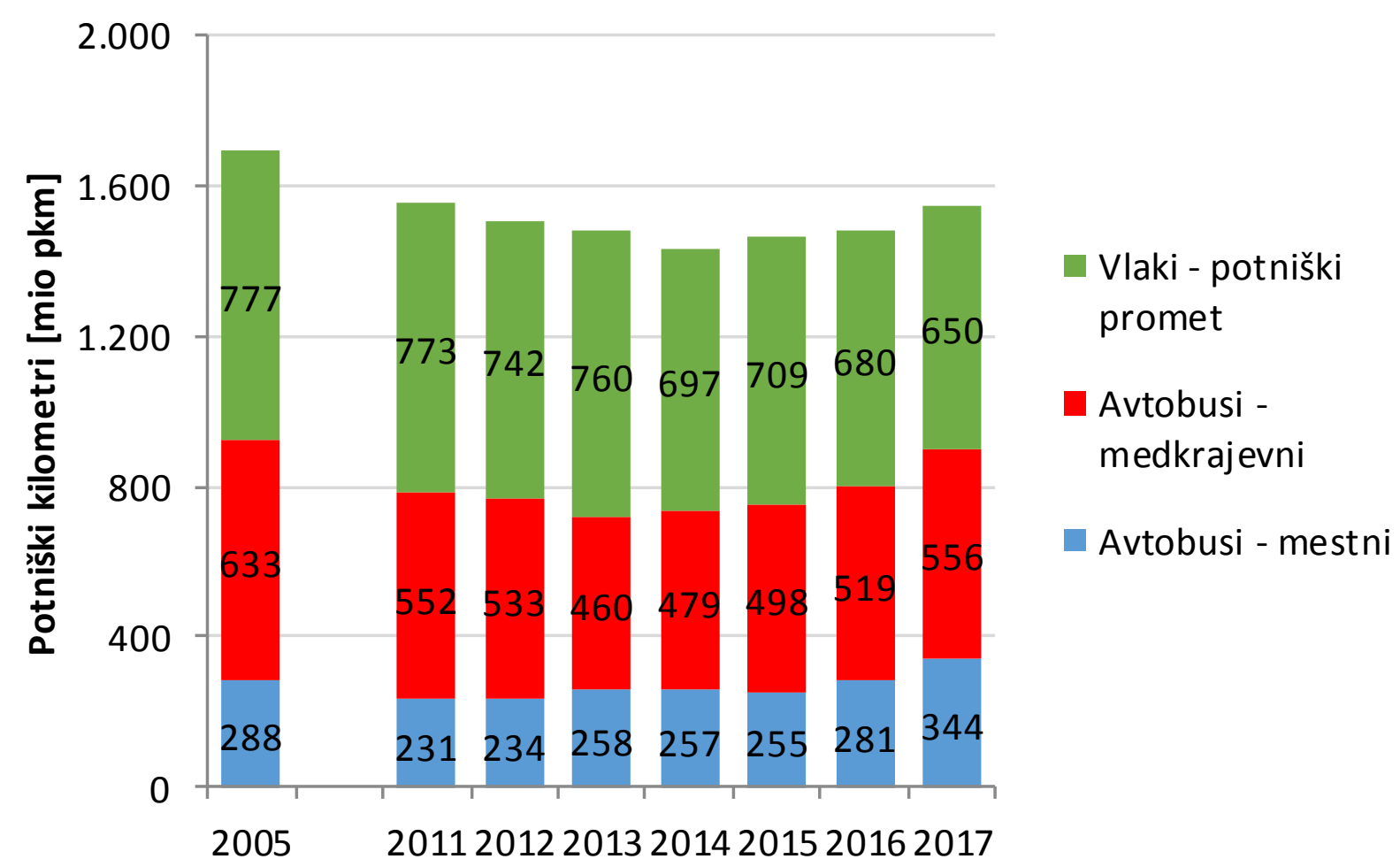
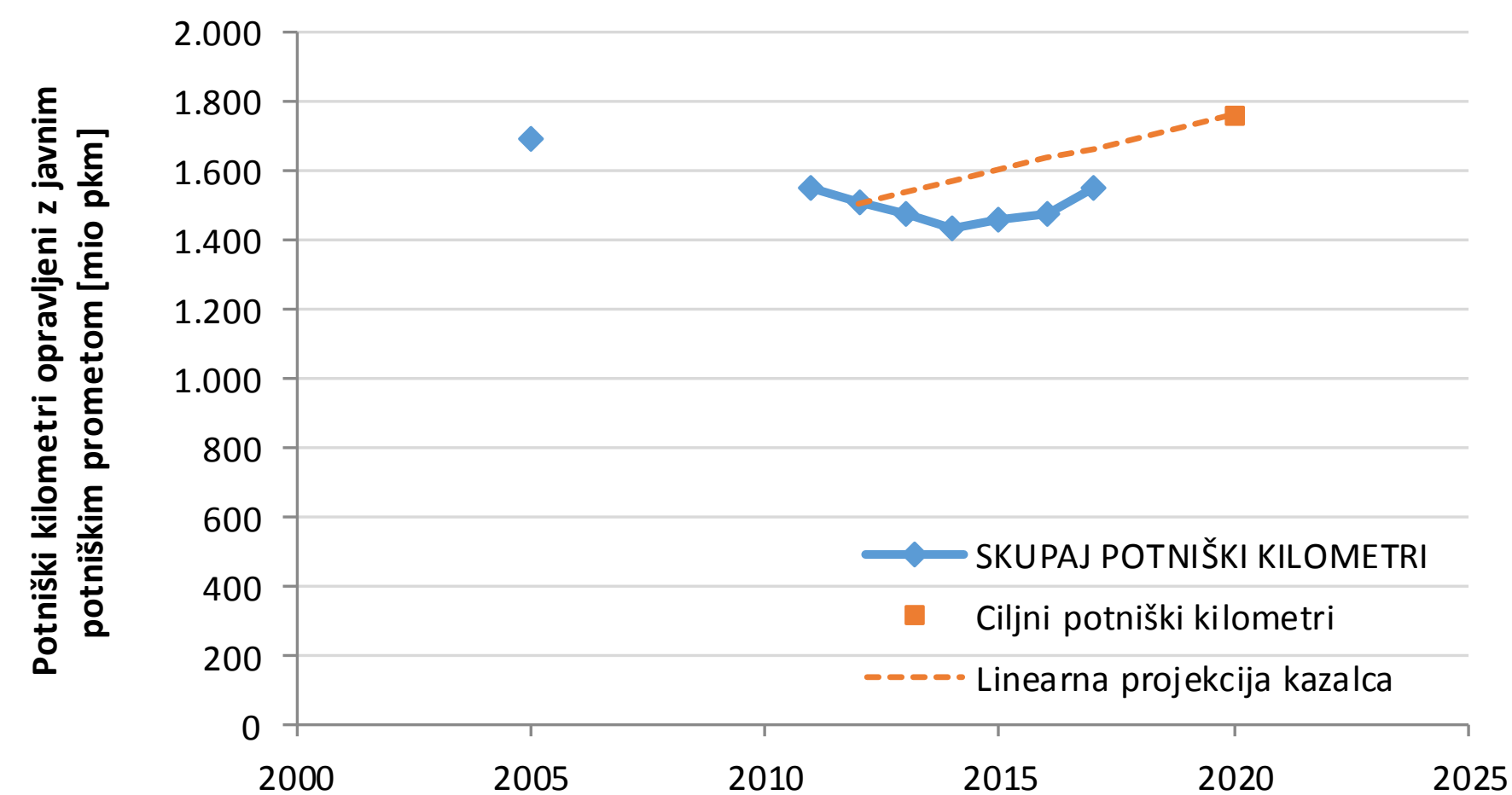
Priporočila 1/2

1. Priporočamo spremembe in dopolnitve **Zakona od davku na motorna vozila**, in sicer potrebna je **posodobitev lestvice za stopnje obdavčitve** glede na emisije CO₂.
2. Priporočamo, da se **večjo učinkovitost** novih vozil in zamenjavo starih vozil najslabših karakteristik spodbuja z **davkom na motorna vozila, dajatvijo na emisije CO₂ in subvencijami za vozila na alternativni pogon**, in sicer tako, da se navedene instrumente preoblikuje ali se jih izvaja bolj intenzivno.
3. Priporočamo **izvedbo demonstracijskega projekta** oz. več projektov za postavitve polnilne infrastrukture za stanovalce **večstanovanjskih stavb**.
4. Priporočamo **podporne ukrepe za razvoj električnih polnilnic iz Akcijskega načrta za alternativna goriva**, kot je vzpostavitev enotnega uporabniškega portala z informacijo o vseh električnih polnilnicah v Sloveniji, poenotenje priključnih standardov za sistemov polnilnic idr.
5. Priporočamo **izboljšave sheme subvencioniranja vozil** za doseganje večje stroškovne učinkovitosti teh spodbud (določiti **zgornjo mejo vrednosti vozil**, ki se jih subvencionira, z leti **postopno nižati višino subvencije**).

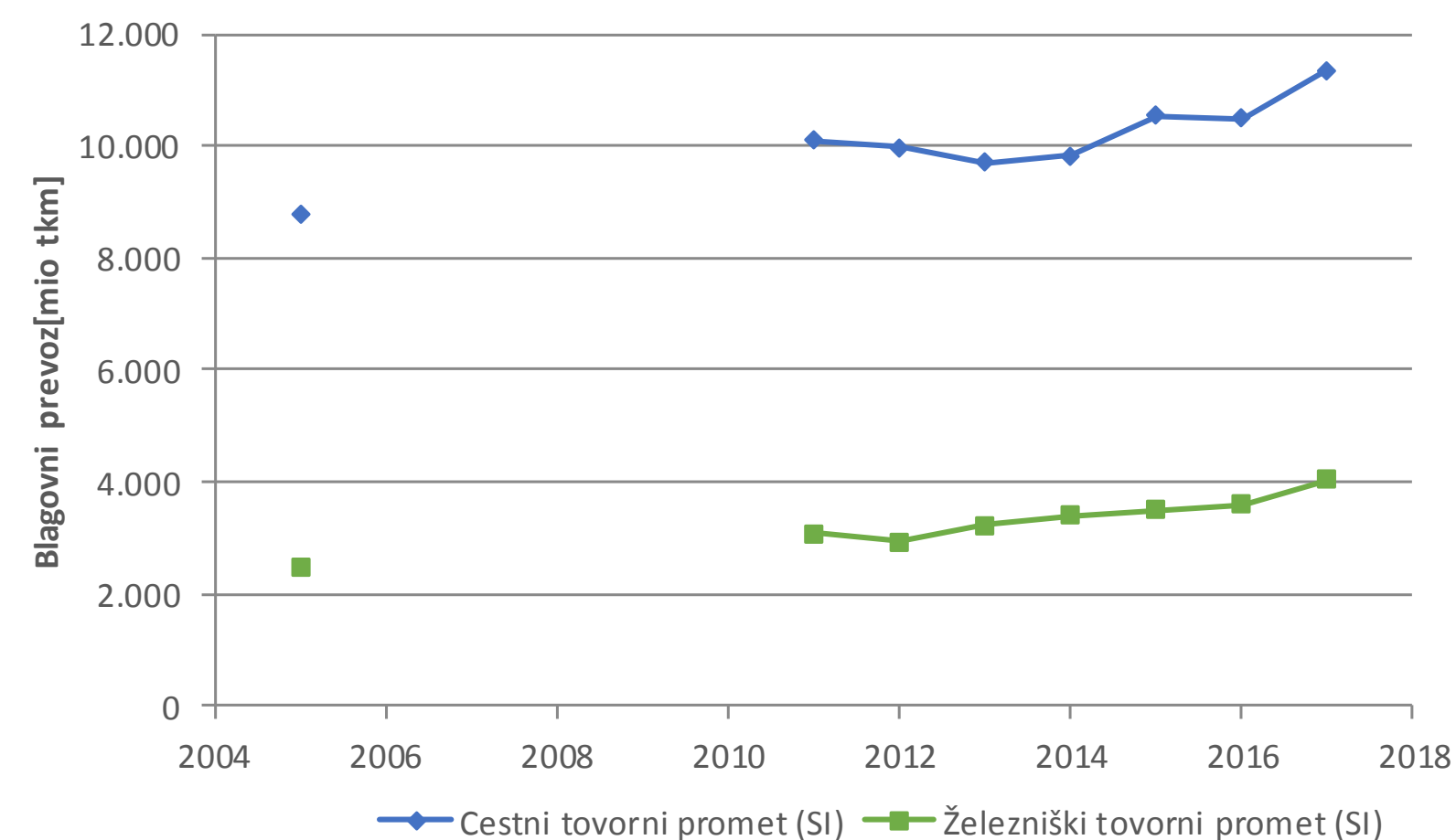
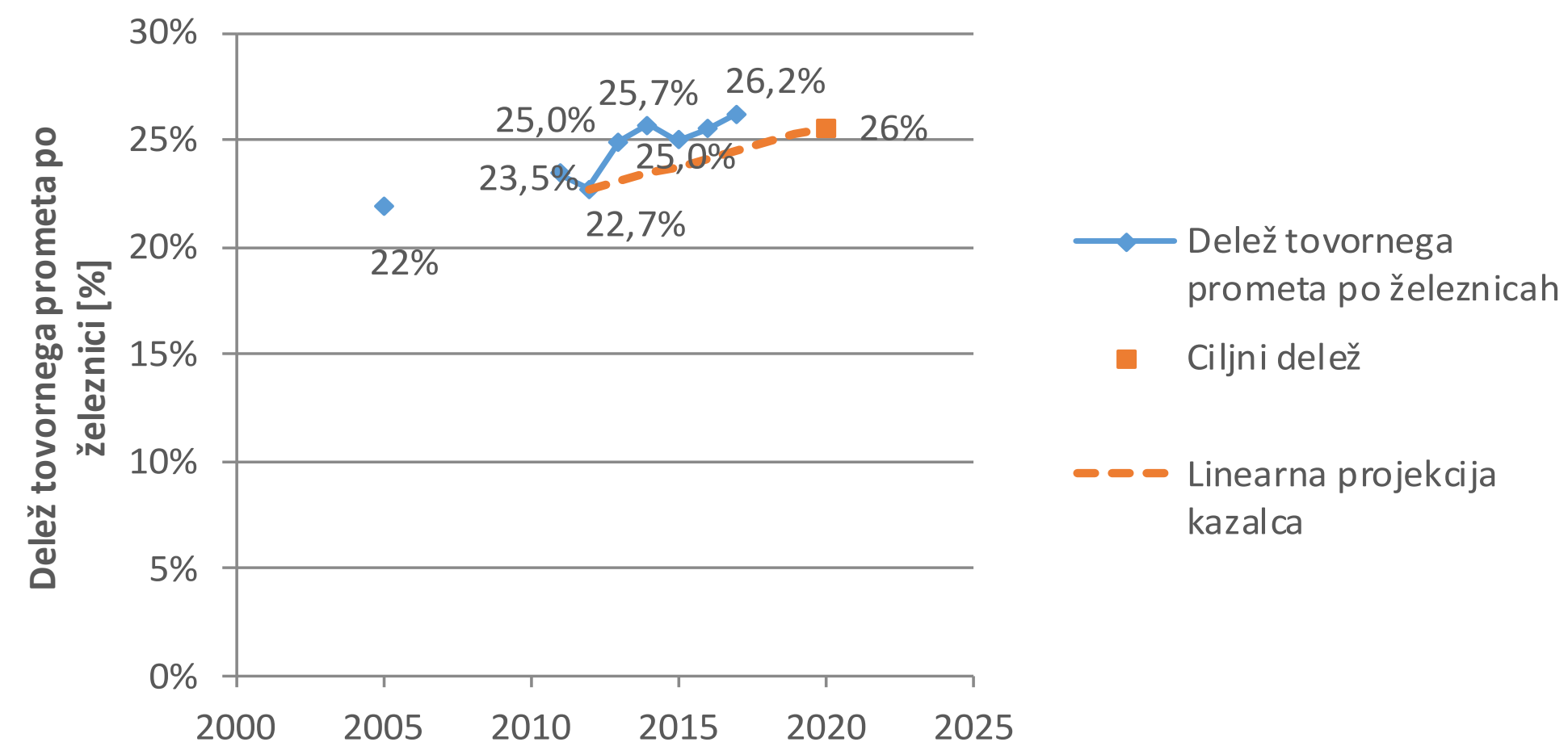
Priporočila 2/2

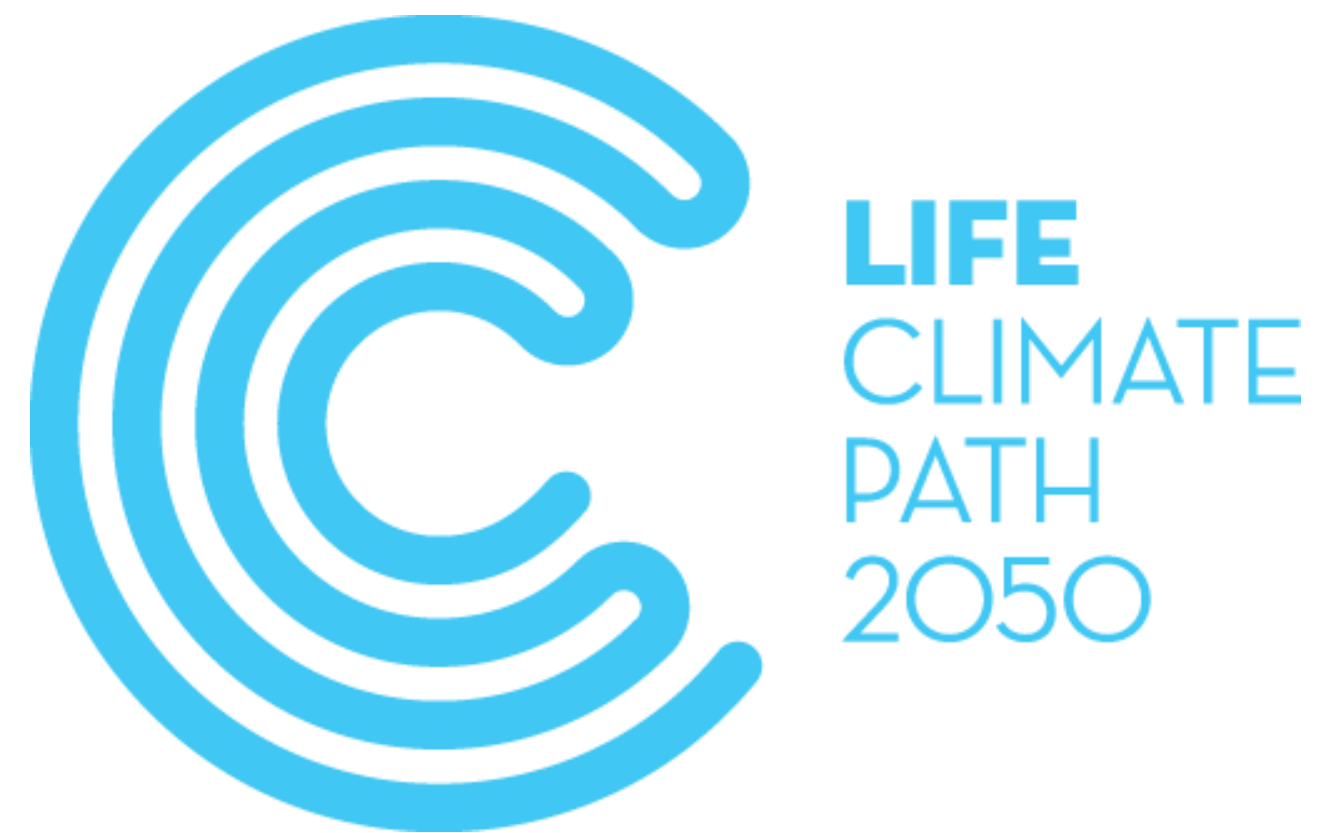
6. Proučiti bi bilo potrebno možnost, da se dodeljuje višjo subvencijo lastnikom starih vozil, ki bodo odjavljena iz prometa (glede na EURO razred).
7. Okrepiti je potrebno **spodbujanje elektrifikacije voznega parka v mestih**, še posebej pomembna elektrifikacija javnega prometa – **avtobusov** in tudi **taksijev**.
8. Smiselno je okrepiti **promocijo spodbud za kolesa oziroma pedelecov**, ki vključuje tudi pozitivne zdravstvene učinke aktivnega gibanja.
9. Potrebno je poiskati in analizirati **ovire** za veliko odstopanje pri doseganju obveznega deleža OVE v prometu ter ustrezno in hitro ukrepati! Ukrep je namreč **nujen za doseganje nacionalnega cilja OVE** v letu 2020. Tukaj so naštet 4 potencialne ovire:
 - odsotnost učinkovitega finančnega ali drugega vzvoda za postopno uvedbo obveznega deleža OVE v prometu,
 - višja cena biodizla,
 - drugi tehnični dejavniki (npr. skladiščenja idr.),
 - ponudba biogoriv.

Potniški kilometri v javnem potniškem prometu

Delež tovornega prometa po železnicah

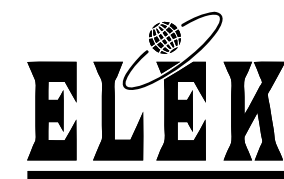
Vodilni partner projekta LIFE Climate Path 2050:

Institut "Jožef Stefan"

Center za energetska učinkovitost

Partnerji projekta LIFE Climate Path 2050:

ELEK,
načrtovanje,
projektiranje in
inženiring, d.o.o.

Gradbeni
Inštitut ZRMK,
d.o.o.

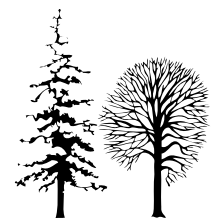
Inštitut za
ekonomska
raziskovanja

Kmetijski
inštitut Slovenije

PNZ svetovanje
projektiranje,
d.o.o.

Gozdarski
inštitut Slovenije

www.PodnebnaPot2050.si

Hvala!

Vprašanja

- Kako ocenjujete doseženo?
 - Kako ocenjujete dosežke? Katere dosežke bi bilo potrebno še izpostaviti? Kateri so najpomembnejši?
 - Kako vi opazujete napredek?
- Kaj je potrebno narediti v letih 2019 in 2020, za boljše izvajanje ukrepov?
 - Kaj vi predlagate, priporočate?
 - Komentarji na predlagana priporočila?
 - Vaša dodatna priporočila?
 - Katera priporočila so ključna za izboljšanje ukrepov?
- Kateri ukrepi se še ne izvajajo, pa bi bili potrebni? (Predlog nabora novih/dodatnih ukrepov)
- Katere indikatorje/ukrepe bi bilo smiselno spremljati po občinah?